

Sumic Audio Reference USB



Kategorija: USB kabel
napisao: dM

Srebrne nule i jedinice

Otkako je „Computer Audio“ postao nezaobilazni dio audiofilske priče na veliku scenu trijumfalno su se vratili DAC-ovi kao zasebne komponente. No da bi njih povezali sa nekim „transportom“ kao izvorom audio zapisa u digitalnom formatu (bilo da se tu radi o računalu, CD transportu, digitalnom TV prijamljniku, itd.) neophodni su digitalni interkonekcijski kabeli. Obzirom na „Computer Audio“ priču, gdje se kao takav izvor u nekoj od varijanti koristi računalo sa najčešće najrasprostranjenijim USB sučeljem, javila se potreba za kvalitetnim USB kabelima.

Iako oko tih kabela ima mnogo rasprava i kontroverzi glede utjecaja (ili neutjecaja) na zvuk audio sustava s obzirom na strukturu podataka koje prenose, osobno sam se i zajedno sa kolegama u više navrata i u različitim okolnostima uvjerio u razlike među njima, barem kada se nalaze na liniji između transporta i DAC-a. U nekim su slučajevima te razlike bile minorne – usudio bih se reći i zanemarive, možda čak i dvojbene, no ponekad su se pokazale doista čujnima i neupitnima. Iako paralela nije idealna upravo zbog spomenute strukture digitalnog signala koji u tzv. paketima putuje po njima, sa sličnim sam se zaključcima susretao i kada su u pitanju bili neki drugi digitalni interkonekti kao što su npr. balansirani AES/EBU i S/PDIF u RCA ili BNC varijanti. Kako su ti raniji testovi pokazali određene razlike između USB kabela koji povezuju računalo s DAC-om, s velikim sam se zadovoljstvom i interesom prihvatio testiranje USB kabela iz radionice našeg provjerenog majstora – inženjera Damira Sumića, o čijem dosadašnjem radu imam iznimno mišljenje kojemu svjedoče i moje prethodne recenzije njegovih kabela. Baš me zaintrigiralo kako se snašao na novootvorenom „bojnom polju“



SUMIC AUDIO DNK

Digitalni interkonekcijski kabele imaju svoje specifičnosti u odnosu na svoju analognu i puno rašireniju braću. Isto tako su i USB kabele specifični u odnosu na ostale digitalce jer po njima putuje isto tako specifičan signal koji, treba i to naglasiti, nije primarno, pa niti u primislima, bio zamišljen za prijenos digitalnih audio informacija u HiFi audio sustavima.

Sumic Audio Reference USB kabel za prijenos (audio) podataka koristi dva srebrna vodiča, smještena u teflonske cjevčice nešto većeg promjera od samih vodiča, zalivene s obje strane kako u njih nebi prodirao zrak a onaj preostali u kombinaciji sa teflonom činio izvrsna dielektrička svojstva, te međusobno spiralno uvijene, a tu je i tzv. „drain“ vodič. Dakle, prepoznatljiva DNK struktura Sumic Audio kabela koja se već višestruko pokazala dobitnom u brojnim uspješnim modelima Black Hole serije. Kako je kod digitalnih interkonekata, pa tako i njihovih USB varijanti, kvalitetna izolacija od iznimne važnosti, spomenuti su vodiči smješteni u alufoliju kako bi bili potpuno odijeljeni od preostala dva vodiča. Riječ je o onim napajackim, tj. 5-Voltnoj liniji i uzemljenju, čiji su vodiči također od srebra, potpuno identičnog kao i ono po kojemu teku podaci sa audio informacijama. Potom slijedi još jedan sloj alufolije, te konačno srebrni oplet kao završna zaštita i izolacija od potencijalno pogubnih vanjskih RF i EM utjecaja. Ukupno tri sloja/nivoa takve zaštite ukazuju da se o tome itekako vodilo računa prilikom konstrukcije. Kao i uvijek, završna obrada kabela je na vrhunskom nivou, uključujući i kvalitetne industrijske USB konektore.

Iako su, kao i kod svih Sumic Audio kabela, i u ovome slučaju svi vodiči od srebra visoke čistoće, ipak je došlo i do noviteta u proizvodnji. Naime, g. Sumić sada koristi novu tehnologiju termičke obrade vodiča za svoje kabele i to u tzv. zaštićenoj atmosferi sa dušikom. Na taj način još efikasnije uklanja nečistoće iz srebrnih vodiča, a pošto su eksperimenti pokazali da taj postupak pozitivno utječe na zvučne performanse kabela, već se počeo primjenjivati u potpuno novoj seriji analognih interkonekcijskih i zvučničkih, te strujnih Sumic Audio kabela.



HiFi PREKO USB-a U PUNOM SJAJU

Odmah po uključanju u sustav gdje mu je zadatak bio povezati mali prijenosnik Acer Aspire One 722 kao glazbeni transport i M2Tech hiFace Evo USB na S/PDIF pretvarač, visokotonsko i srednjetonsko područje jednostavno rečeno je prodisalo. Zračne aureole stvorile su se oko izvođača ispunjavajući one imaginarne, tamne i naoko informacijama neispunjene praznine između njih, koje u stvarnosti zapravo ne postoje već su protkane interakcijom zvuka izvođača, prostora i atmosfere u njemu. Činele su postale prpošnije, čišće i sa odjekom koji više nije bio sputan, već dulji i realističniji, odavajući

naznake akustičkih karakteristika prostora nastanka snimke. Vokali su postali puniji i slojevitiji, a njihov se reverb također nešto produljio čineći ga prirodnijim i vjerodostojnijim. Pri tome spomenuta dva dijela frekventnog spektra nisu se isticala u odnosu na ostatak, niti su pokušavali izbiti u prvi plan zvučne slike, gurajući se prema naprijed – ispred zvučnika. Dapače, zvučna slika se, iako to baš i nisam očekivao, dodatno produbila, a njezina je holografija zbog prethodno spomenute prozračnosti postala opipljivija i izražajna u trodimenzionalnoj projekciji.

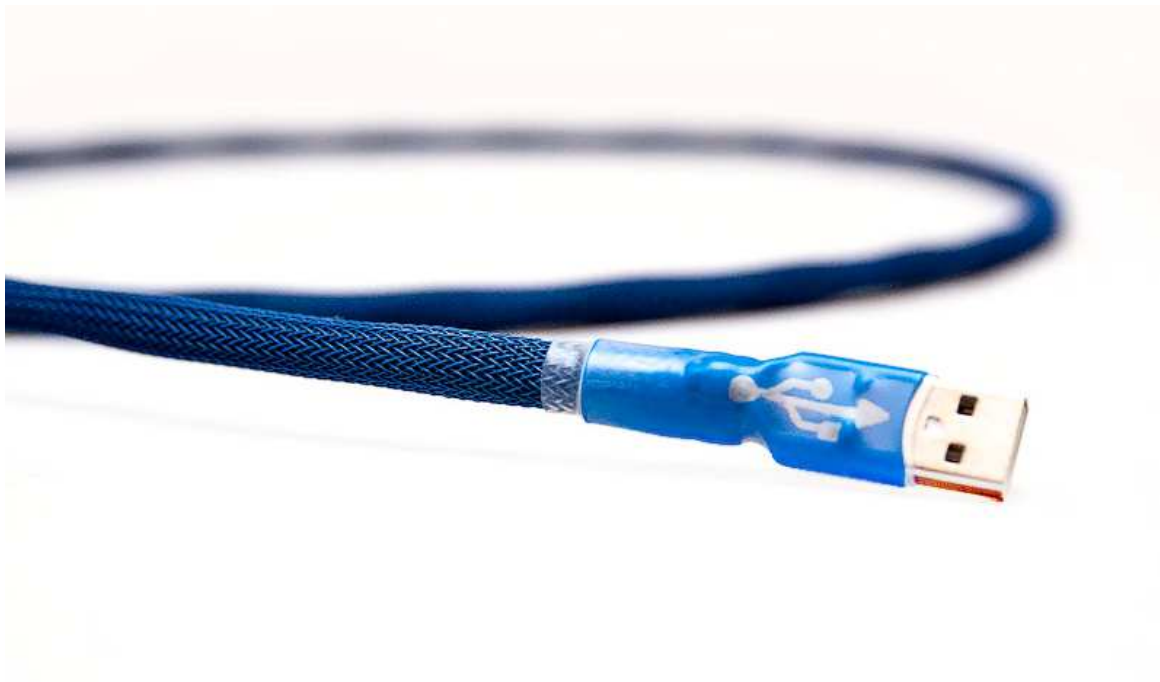
Na albumu big banda na čelu sa pijanistom Dickom Hymanom pod nazivom „From the Age of Swing“ u HRx formatu (Reference Recordings HR-59 HRx) zvuk pozaune dobio je na volumenu baš onoliko koliko je trebalo da pravilno ocrta proporcije toga instrumenta, ali i odnose spram ostalih i između ostalih u sastavu. Timbar pozaune i trublje – limenih puhača, ali i ostalih instrumenata, ne mogu konstatirati da se dodatno unaprijedio, međutim bio je bez zadržke uvjerljiv i prirodan.

Iako zbog prethodno spomenute prozračnosti u visokotonskom i srednjetonskom dijelu frekvencijskog spektra što, ponavljam, nije rezultiralo iskakanjem u prvi plan i prema naprijed u zvučnoj slici, u početku mi se činilo da malo nedostaje basa. Ali pomnijim preslušavanjem i koncentracijom na bas dionice (npr. kontrabasa) poznatih snimki, utvrdio sam da bi takav zaključak bio potpuno pogrešan. Naime, niti jedna dobro poznata nota nije bila izgubljena niti zamuljana, dapače svaka je bila na svom mjestu i s pravom mjerom u kontekstu balansa. Dakle, ništa nije nestalo, dapače, sve je tu i u pravoj mjeri. Zapravo, izgleda da je bas čak i nešto dublji, ali generalno fokusiraniji i precizniji. Njegovom nenametljivošću, ali istovremeno doziranom nazočnošću postignuta je skladna ravnoteža, odnosno linearnost kroz kompletan frekventni opseg.

Na trenutak se moram vratiti početku slušnog testa, kada mi se u startu Sumic Audio Reference USB kabel učinio malčice, ali ipak glasniji od ostalih raspoloživih USB kabela. Stoga sam prilikom usporedbe glasnoću za mrvicu smanjio kada se u sustavu nalazio testirani kabel, no on je bez varijacija i odstupanja pri praktično svim korištenim glasnoćama ispoljavao opisane zvučne karakteristike.

Kabel je na test stigao usviran te nije pokazivao nikakva kolebanja po tom pitanju, no iskusni kolega kod kojega se nalazio neko vrijeme prije nego što je završio kod mene, tvrdi da mu je trebao koji dan da se ustabilji i pokaže svoje pravo lice i puni potencijal, tako da to treba imati na umu. I još jedan vrlo važan detalj – kabel je isproban u nekoliko potpuno različitih sustava, sa više različitih računala (uključujući i različite operativne sustave, programske playere, itd.) kao izvora zvuka i također više različitih DAC-ova, te nije pokazao niti najmanju tehničku anomaliju ili nedostatak, bez obzira da li se radilo o reprodukciji zapisa CD kvalitete 44,1 kHz / 16 bit formata ili onih visokorazlučivih sve do 192 kHz / 24 bita. Kako se u „Computer Audio“ praksi znaju javljati takvi problemi, bilo da su za njih odgovorni hardware, software, kabeli ili nesinkronizirana interakcija među njima, taj je podatak vrlo bitan.

Također je važno napomenuti da 5-Voltno napajanje USB porta od strane matične ploče računala koje, nažalost, ima negativne konotacije na zvučne performanse „Computer Audio“ sustava, prilikom slušnog testa koji je Sumic Audio USB kabel odradio povezivajući Acer Aspire One 722 i M2Tech hiFace Evo, nije imao nikakvog utjecaja zbog toga što je M2Tech to u svojem uređaju riješio na odgovarajući način ne koristeći tih 5 Volti u svom radu (što je jednostavno za provjeriti na način da se taj DAC sa računalom poveže USB kabelom bez vodiča za spomenutu 5-Voltnu liniju, pri čemu će on besprijekorno funkcionirati). No svi oni koji nemaju takvu situaciju, mogu zatražiti Sumic Audio Reference USB kabel i u tzv. „Y“ varijanti.



NOVA REFERENCA

Na kraju moram konstatirati da osobno nisam očekivao u tolikoj mjeri čujnu razliku kakva se dogodila po uključenju Sumic Audio Reference USB kabela u sustav povezujući računalo i DAC. Osim toga još se jednom potvrdio utjecaj koji na zvuk imaju USB interkonekti u „Computer Audio“ aplikacijama. A što se tiče ovog Sumic Audio modela mogu samo podići palac gore, te konstatirati kako je g. Damir Sumić i na ovom polju, u najmanju ruku ravnopravan svim referentnim modelima ove kategorije kabela iz kataloga renomiranih svjetskih proizvođača. Bravo! Svima koji vode računa o svakom detalju svojeg „Computer Audio“ izvora zvuka, a posebno onima čiji je to primarni „front-end“, svakako preporučam probu ovoga kabela. Da budem potpuno iskren – ni meni ga se baš neda vraćati, samo moram vidjeti s g. Sumićem koliko bi me to zadovoljstvo koštalo ...